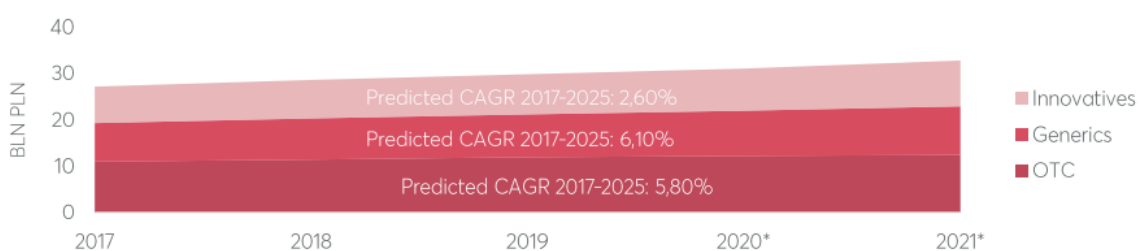

เวชภัณฑ์: ตลาดที่นำลงทุนของโปแลนด์

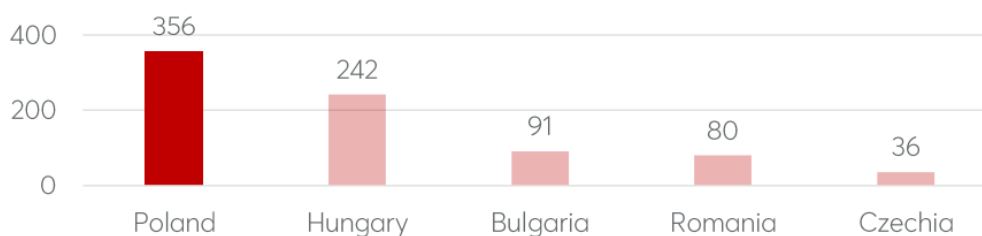
1. ภาพรวมตลาดเวชภัณฑ์ของโปแลนด์

ในปี 2563 ตลาดเวชภัณฑ์ของโปแลนด์มีมูลค่าประมาณ 377,000 ล้านบาท ถือเป็นตลาดที่มีการขยายตัวสูงที่สุดในกลุ่มประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก โดยเฉพาะยาสามัญประเภท Generics Medicine มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.1 ต่อปี ขณะที่ยาสามัญประเภท Nonprescription หรือ Over-The-Counter (OTC) มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.8 ต่อปี และยาประเภท Innovative Medicine ซึ่งคิดค้นภายในประเทศโปแลนด์ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.6 ต่อปี ตลาดเวชภัณฑ์ของโปแลนด์ก่อให้เกิดการจ้างงานกว่า 100,000 ตำแหน่ง กว่าร้อยละ 30 เป็นผู้วิจัยที่สำเร็จการศึกษาทางด้าน Biopharmaceutical โดยในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีเวชภัณฑ์ที่คิดค้นและจดสิทธิบัตรแล้วไม่ต่ำกว่า 300 สิทธิบัตร

ที่มา: Polish Investment and Trade Agency

ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ตลาดเวชภัณฑ์ของโปแลนด์ยังคงมีขนาดไม่ใหญ่มากนัก อย่างไรก็ตาม ด้วยการสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์ ซึ่งเห็นได้จากมูลค่าการลงทุนในด้าน Research and Development ในปี 2562 ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 3,560 ล้านบาท นับว่าสูงที่สุดในกลุ่มประเทศยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก รองมาได้แก่อังการี (2,420 ล้านบาท) บัลแกเรีย (910 ล้านบาท) โรมาเนีย (800 ล้านบาท) และสาธารณรัฐเชค (360 ล้านบาท) ตามลำดับ ทำให้โปแลนด์มีศักยภาพและความพร้อมในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงเป็นศูนย์กลางของศูนย์ R&D จากบริษัทผู้ผลิตเวชภัณฑ์รายใหญ่จากต่างประเทศ อาทิ Pfizer, Roche, Bayer, AstraZeneca และ Takeda เป็นต้น

ที่มา: Polish Investment and Trade Agency

2. การลงทุนจากต่างประเทศ

ในปี 2563 โปแลนด์มีการลงทุนจากต่างประเทศในโครงการในอุตสาหกรรมเวชภัณฑ์จำนวน 31 โครงการ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 27,500 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างงานใหม่กว่า 3,300 ตำแหน่ง ในจำนวนดังกล่าว มีการลงทุนจากบริษัทผู้ผลิตเวชภัณฑ์รายใหญ่จากต่างประเทศจำนวน 17 ราย ที่เข้ามาตั้งโรงงานผลิต ห้องวิจัย Biotechnology รวมถึงศูนย์ R&D ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งในกรุงวอร์ซอและกระจายอยู่ในพื้นที่เมืองหลักของโปแลนด์

ที่มา: Polish Investment and Trade Agency

ผู้ประกอบการต่างชาติยังให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ร่วมกับสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย ซึ่งโปแลนด์มีสถาบันที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านไบโอเทคโนโลยีมากกว่า 40 แห่งและกว่า 100 สาขาวิชา รวมไปถึงการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการโปแลนด์ที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นคว้าวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วย อาทิเช่น

- AstraZeneca มีความร่วมมือกับ University of Warsaw และ Klaster LifeScience Krakow เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้าน Healthcare และค้นคว้านวัตกรรมใหม่ๆ

- Pfizer ลงนามความร่วมมือระยะเวลา 5 ปีร่วมกับ University of Warsaw เพื่อสนับสนุนโครงการของนักศึกษาและนักวิจัย และลงนามความร่วมมือระยะเวลา 4 ปีต่อเนื่องเป็นครั้งที่ 2 ร่วมกับ Polish Association of Centres for Technology Transfer ในการแลกเปลี่ยนทีมงานนักวิทยาศาสตร์กับสถาบันวิจัยในโปแลนด์กว่า 18 แห่ง

- Roche เปิดศูนย์วิจัยร่วมกับ Lukaszewicz Port Polski Osrodek Rozwaju Technologii ในการวิจัยเกี่ยวกับ mRNA เพื่อคิดค้นนวัตกรรมวัคซีนด้านมะเร็งและการเวชภัณฑ์ในการบำบัดโรคมะเร็ง

3. ผู้ประกอบการโปแลนด์ที่มีศักยภาพ

นอกเหนือจากการลงทุนจากต่างประเทศแล้ว ผู้ประกอบการโปแลนด์ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเวชภัณฑ์เองก็มีศักยภาพในการผลิตและการวิจัยสูงเป็นอันดับต้นๆ ของสหภาพยุโรป และถือได้ว่ามีจำนวนนักวิจัยด้าน Bio-pharmaceutical ในอุตสาหกรรมดังกล่าวสูงเป็นอันดับที่ 5 ของสหภาพยุโรป โดยผู้ประกอบการโปแลนด์ที่มีศักยภาพ อาทิเช่น

	Polfa Tarchomin - เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่และเก่าแก่ที่สุดในตลาดเวชภัณฑ์ของโปแลนด์ ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1823 (พ.ศ. 2366) เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ Anti-infective มีพนักงานกว่า 1,000 คน และดำเนินการผลิตตัวยาสามัญกว่า 30 ผลิตภัณฑ์
	Polpharma – เป็นหนึ่งในผู้ประกอบการรายใหญ่ของโปแลนด์ ซึ่งผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ยาประเภท Active Pharmaceutical Ingredient (API) ไปยังกว่า 60 ประเทศ มีพนักงานกว่า 7,500 คน
	ADAMED – เป็นผู้ผลิตและผู้เชี่ยวชาญในการค้นคว้าวิจัยเวชภัณฑ์ในกลุ่ม Oncology และ Diabetology โดยมีผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมที่คิดค้นและจดสิทธิบัตรแล้วกว่า 200 สิทธิบัตร
	ExploRNA Therapeutics – เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านไบโอเทคโนโลยี mRNA และมีการจดสิทธิบัตรในการดัดแปลง mRNA ไปแล้วกว่า 40 สิทธิบัตร
	Polpharma Biologics – เป็นบริษัทในเครือของ Polpharma ที่เชี่ยวชาญในการวิจัยและผลิตเวชภัณฑ์ประเภท Biosimilars รายใหญ่ของสหภาพยุโรป
	Mabion S.A. ผู้ประกอบการด้านไบโอเทคโนโลยี เชี่ยวชาญในการผลิต Recombinant proteins ซึ่งร่วมมือกับ Novavax เตรียมผลิตวัคซีน NVX-CoV2373 สำหรับด้าน COVID-19 เพื่อจัดจำหน่ายในตลาดโลก

4. การสนับสนุนจากภาครัฐ

รัฐบาลโปแลนด์ได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมยา และยกให้เป็นหนึ่งใน 3 สาขาหลักที่จะส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้นในช่วง 10 ปีข้างหน้า ควบคู่ไปกับอุตสาหกรรม ICT และ อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (Electromobility) โดยสามารถสรุปการสนับสนุนการลงทุนของภาครัฐได้ดังนี้

- รัฐบาลโปแลนด์ได้กำหนด Investment Zone (IZ) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ควบคู่กับเขตเศรษฐกิจพิเศษ Special Economic Zone (SEZ) โดยให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีแก่ผู้ประกอบการในการลดหย่อนภาษีระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 70 และให้ระยะเวลาการรับสิทธิประโยชน์ 10-15 ปี โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีการลงทุนในด้านไบโอเทคโนโลยีและเวชภัณฑ์แล้ว อาทิ Lodz SEZ, Pomeranian SEZ และ Walbrzych SEZ "Invest-Park " เป็นต้น

- รัฐบาลโปแลนด์มีนโยบายให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมยา ในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 25 ของเงินลงทุน โดยขึ้นอยู่กับที่ตั้ง ขนาดของบริษัท และรูปแบบของโครงการลงทุน

- EU Funds โปแลนด์ได้รับเงินอุดหนุนจาก EU ในปีงบประมาณ 2564-2570 กว่า 160 ล้านยูโร โดยรัฐบาลโปแลนด์ได้ประกาศจัดสรรเงินส่วนหนึ่งเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในสาขาหลัก 3 สาขาได้แก่ อุตสาหกรรม ICT และอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (Electromobility) และอุตสาหกรรมยา ซึ่งจะมีการสนับสนุนทั้งในรูปแบบเงินอุดหนุนและเงินกู้ให้แก่ผู้ประกอบการ มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัย ทั้งนี้ ยังไม่มีการระบุจำนวนเงินงบประมาณที่ชัดเจน

- การสนับสนุนทางด้านภาษีอื่นๆ อาทิ การลดหย่อนภาษีสำหรับรายได้ที่เกิดจากสิทธิบัตรร้อยละ 5 การลดหย่อนภาษีสำหรับรายได้ของศูนย์วิจัยและพัฒนา (R&D) สูงสุด 250% และการยกเว้นภาษีสำหรับอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ความเห็น/ข้อสังเกต

1. ตลาดเวชภัณฑ์ของโปแลนด์ถือได้ว่าเป็นตลาดที่มีการขยายตัวค่อนข้างสูงในสหภาพยุโรป ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่หลากหลาย เช่น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การระบาดของเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่ในคนและสัตว์ ความตื่นตัวของผู้บริโภคในการดูแลสุขภาพ ตลอดจนการสนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐ เป็นต้น

2. นอกจากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการผลิตเวชภัณฑ์โดยตรงแล้ว ธุรกิจประเภท Modern business services ที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์และสุขภาพ ก็มีแนวโน้มขยายตัวด้วยเช่นกัน โดยในโปแลนด์มีธุรกิจ Startup ที่มีการให้บริการทางด้าน IT เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนอุตสาหกรรมยาเพิ่มมากขึ้นและได้รับความนิยมมากขึ้น อาทิเช่น DocPlanner เป็นบริษัทสตาร์ทอัพที่ให้บริการแพลตฟอร์มด้านการแพทย์เพื่อจับคู่และวางแผนการนัดตรวจสุขภาพร่างกาย ระหว่างแพทย์ ผู้ป่วย และสถานพยาบาล ผ่านระบบออนไลน์ และ Sii Poland ผู้พัฒนาระบบ E-Blood ซึ่งใช้เทคโนโลยี ICT ในการบริหารจัดการระบบโลหิตศาสตร์ ทั้งการควบคุมดูแลปริมาณโลหิต รวมถึงวิเคราะห์ความต้องการตามกรุ๊ปเลือด โดยเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างผู้บริจาคโลหิต ศูนย์บริจาคโลหิต และสถานพยาบาล

3. สินค้าและบริการด้านสุขภาพและความงาม มีแนวโน้มขยายตัวตามไปด้วย เนื่องจากผู้บริโภคเริ่มเห็นถึงความจำเป็นในการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่องหลังการรักษาโรค และป้องกันปัญหาสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บในอนาคต ซึ่งส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ ผลิตภัณฑ์อาหารมังสวิรัต และ Vegan สินค้าอาหารและเครื่องสำอางเพื่อสุขภาพ และเครื่องสำอางบำรุงกำลัง มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รวมไปถึงบริการด้านสุขภาพและความงาม เช่น ฟิตเนส สถานกายภาพบำบัด รมานวด และสปา เป็นต้น

4. การขยายตัวของตลาดอย่างต่อเนื่องถือเป็นโอกาสของผู้ประกอบการที่สามารถนำเสนอสินค้าที่ผลิตจากทางวัตถุดิบจากธรรมชาติเพื่อเป็นทางเลือก รวมถึงผู้ประกอบการไทยซึ่งถือว่ามีความศักยภาพในด้านการวิจัยและค้นคว้าเวชภัณฑ์ที่สกัดจากวัตถุดิบตามธรรมชาติด้วยเช่นกัน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงวอร์ซอ

กันยายน 2564

- ที่มา:
1. Polish Investment and Trade Agency
 2. Statistics Poland
 3. Polish Association of Centres for Technology Transfer